

Sygn. akt I A Ca 126/13

WYROK W IMIENIU RZECZYPOSPOLITEJ POLSKIEJ

Dnia 12 marca 2013 r.

Sąd Apelacyjny we Wrocławiu – Wydział I Cywilny w składzie:

Przewodniczący:	Prezes SA Andrzej Niedużak (spr.)
Sędziowie:	SSA Aleksandra Marszałek SSA Anna Guzińska
Protokolant:	Justyna Łupkowska

po rozpoznaniu w dniu 12 marca 2013 r. we Wrocławiu na rozprawie

sprawy z powództwa **M. B.**

przeciwko **Państwowemu Przedsiębiorstwu (...) na terenie Zakładu Karnego Nr (...) w S. i Skarbowi Państwa - Zakładowi Karnemu Nr(...) w S.**

o zapłatę

na skutek apelacji strony pozwanej

od wyroku Sądu Okręgowego w Opolu

z dnia 11 grudnia 2012 r. sygn. akt I C 133/10

1. **zmienia zaskarżony wyrok w punkcie I w ten sposób, że powództwo w całości oddala;**
2. **zasądza od powoda na rzecz Prokuratorii Generalnej Skarbu Państwa kwotę 900 zł tytułem zwrotu kosztów postępowania apelacyjnego.**
3. **przyznaje od Skarbu Państwa - Sądu Okręgowego w Opolu radcy prawnej M. M. kwotę 900 zł powiększoną o należny podatek VAT tytułem nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej powodowi z urzędu w postępowaniu apelacyjnym oraz kwotę 170 zł tytułem zwrotu kosztów dojazdu.**

UZASADNIENIE

M. B. domagał się zasądzenia na jego rzecz, najpierw

od Państwowego Przedsiębiorstwa (...) na terenie Zakładu Karnego (...)

w S., a następnie także od Skarbu Państwa – Zakładu Karnego

nr (...) w S. kwoty 100.000 zł tytułem odszkodowania za bezprawne pomniejszenie jego wynagrodzenia za pracę w okresie od 2004 r. do stycznia 2009 r. oraz kwoty 100.000 zł tytułem zadośćuczynienia za naruszenie jego czci i godności, nierównego traktowania i dyskryminacji.

Pozwane przedsiębiorstwo państwowe wnosilo o oddalenie powództwa i zarzucało, że z powodem nie łączył go żaden stosunek prawny. Pozwany pracę wykonywał i był wynagradzany na zasadach określonych przez Zakład Karny. Przedsiębiorstwo podnosiło też zarzut przedawnienia.

Skarb Państwa wnosil o oddalenie powództwa, zarzucał przedawnienie roszczeń do dnia 29 marca 2008 r., zarzucał też że powód nie wskazał dobra osobistego, które byłoby naruszone. Skarb Państwa wskazywał, że przepisy art. 121 i art. 123 Kodeksu karnego wykonawczego zostały uznane wyrokiem Trybunału Konstytucyjnego z dnia 23 lutego 2010 r. (sygn.. akt P 20/09) za niezgodne z Konstytucją, jednak Trybunał Konstytucyjny odroczył utratę mocy zakwestionowanych przepisów na okres 12 miesięcy, wobec tego działaniom Skarbu Państwa nie można przypisać cech bezprawności.

Sąd Okręgowy w Opolu wyrokiem z dnia 11 grudnia 2012 r. zasądził od Skarbu Państwa Zakładu Karnego (...) w S. na rzecz powoda kwotę 9.904,61 zł z ustawowymi odsetkami od dnia 5 kwietnia 2011 r., a dalej idące powództwo w stosunku do Skarbu Państwa i w całości powództwo w stosunku do Państwowego Przedsiębiorstwa (...) na terenie Zakładu Karnego (...) w S. oddalił. Orzekając o kosztach procesu zasądził od powoda na rzecz pozwanych kwoty po 3.960 zł tytułem zwrotu kosztów procesu.

Sąd Okręgowy poczynił szczegółowe ustalenia obejmujące czas oraz warunki finansowe, na których powód był zatrudniony w pozwanym przedsiębiorstwie. Dokonał również analizy przepisów prawa regulujących zatrudnienie skazanych odbywających karę pozbawienia wolności. Ustalenia dotyczące wszystkich składników wynagrodzenia za pracę, dokonanych potrąceń i relacji do minimalnego wynagrodzenia za pracę, Sąd oparł na wynikach opinii biegłej do spraw rachunkowości i finansów.

W ocenie Sądu Okręgowego roszczenia powoda nie są uzasadnione za wyjątkiem wynagrodzenia za pracę w części, w której było one pomniejszane, jak również wynagrodzenia za pracę w godzinach nadliczbowych w łącznej wysokości 9.904,61 zł. W tym zakresie Sąd wskazał, iż nie doszło do przedawnienia roszczenia, gdyż termin wskazany w art. 442¹ k.c. należy liczyć od daty wydania wyroku Trybunału Konstytucyjnego, tj. od dnia 23 lutego 2010 r. Orzekając o kosztach procesu, Sąd zasądził od powoda na rzecz obu pozwanych podmiotów kwoty w wysokości stawki minimalnej przyjmując, że powód przegrał proces w całości.

Apelację w imieniu Skarbu Państwa złożyła Prokuratura Generalna Skarbu Państwa zaskarżając wyrok w punkcie pierwszym i domagając się jego zmiany przez oddalenie powództwa w całości oraz zasądzenia od powoda na rzecz Prokuraturii Generalnej Skarbu Państwa kosztów postępowania apelacyjnego. Zarzuty apelacyjne dotyczyły naruszenia art. 328 § 2 k.p.c., art. 417 § 1 k.c., art. 417¹ § 1 k.c. oraz art. 481 § 1 k.c. w związku z art. 363 § 2 k.c.

Powód w odpowiedzi na apelację wnosil o jej oddalenie i zasądzenie na rzecz powoda kosztów postępowania apelacyjnego.

Sąd Apelacyjny zważył, co następuje:

Stosownie do art. 378 § 1 k.p.c. sąd drugiej instancji rozpoznaje sprawę w granicach apelacji, w granicach zaskarżenia bierze jednak z urzędu pod uwagę nieważność postępowania. Sąd Apelacyjny nie stwierdza aby postępowanie w sprawie było wadliwe, a ustalenia faktyczne poczynione przez Sąd Okręgowy uznaje za prawidłowe i przyjmuje za podstawę własnego orzekania. Sąd Apelacyjny nie stwierdza również aby uzasadnienie zaskarżonego wyroku było niezupełne

w sensie wymogów stawianych w art. 328 § 2 k.p.c. Mimo to apelacja wniesiona przez Prokuratorię Generalną Skarbu Państwa jest w całości uzasadniona.

Sąd Apelacyjny podziela przeważający nurt orzecznictwa Sądu Najwyższego, wedle którego wyrok Trybunału Konstytucyjnego stwierdzający niezgodność przepisu ustawy z Konstytucją jest co do zasady skuteczny od dnia wejścia w życie zakwestionowanego przepisu (albo od dnia wejścia w życie Konstytucji), chyba że

co innego wynika z sentencji wyroku Trybunału Konstytucyjnego. Odroczenie przez Trybunał Konstytucyjny wejścia w życie wyroku, oznaczające odroczenie utraty mocy obowiązującej niekonstytucyjnego przepisu wyłącza skuteczność ex tunc wyroku Trybunału. Określenie późniejszej daty utraty mocy obowiązującej aktu normatywnego nie może być tłumaczone inaczej, niż jego pozostawienie przez oznaczony czas w porządku prawnym. Trybunał Konstytucyjny odraczając utratę mocy obowiązującej aktu normatywnego uznanego za niekonstytucyjny działa

w granicach swojej Konstytucyjnie określonej kompetencji (por. przykładowo wyrok Sądu Najwyższego z dnia 20 kwietnia 2011 r., I CSK 410/10, OSNC 2012/1/14

– uzasadnienie, podobnie wyrok Sądu Najwyższego z dnia 26 stycznia 2011 r.,

II CSK 335/10, OSNC 2011/10/14). W konsekwencji, na podstawie art. 386 § 1 k.p.c., wyrok Sądu Okręgowego w zaskarżonej części należało zmienić i powództwo także w stosunku do Skarbu Państwa oddalić w całości.

Orzeczenie o kosztach postępowania apelacyjnego uzasadnione jest wyrażoną w art. 98 § 1 k.p.c. zasadą odpowiedzialności za wynik sprawy.

Co do wysokości wynagrodzenia pełnomocników procesowych orzeczono

na podstawie § 6 pkt 4 oraz § 13 ust. 1 pkt 2 i § 19 pkt 1 rozporządzenia

Ministra Sprawiedliwości z dnia 28 września 2002 r. w sprawie opłat za czynności adwokacki oraz ponoszenia przez Skarb Państwa kosztów nieopłaconej pomocy prawnej udzielonej z urzędu (Dz. U. Nr 163, poz. 1348 ze zm.).

MW